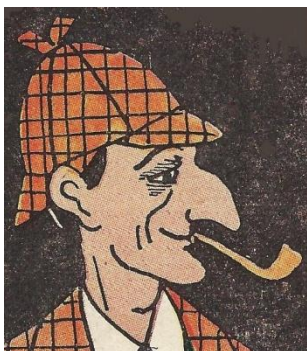

Sherlockiana

MEDDELELSER FRA
SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK
THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

"I hear of Sherlock everywhere"

Nr. 4, 2018 * 63. Aargang

Aarsmøde og generalforsamling

Klubbens næste årsmøde finder sted **lørdag den 26. januar**. Mødet begynder kl. 17.30 og indledes med Klubbens generalforsamling, og derefter spises der middag. Stedet er ligesom tidligere Restaurant Maven på Nikolaj Plads i København. Prisen for middagen er 375 kroner (drikkevarer er ikke inkluderet). Maven bestemmer først menuen i begyndelsen af januar, så den kan ikke oplyses her. Tilmelding skal ske senest den 6. januar, til Palle Schantz Lauridsen: paschantz@webspeed.dk eller sms til 22329755.

Ved generalforsamlingen er der valg til bestyrelsen. Derunder også valg af præsident. Jens Byskov Jensen ønsker ikke at genopstille, og en ny kandidat skal derfor findes. Den siddende bestyrelse indstiller Mia Stampe Lagergaard som kandidat. Andre kandidater kan opstilles på mødet, også til den øvrige bestyrelse. Den gamle bestyrelse genopstiller.

Her afprøver to stolte medlemmer Klubbens smagfulde, nystøbte knaphulsemblem, som inkorporerer Klubbens ét år gamle logo. Midt i billedet ses emblemet i naturlig størrelse (hvis en artefakt som denne kan påstås at have en naturlig størrelse). Emblemet er ligesom logoet designet af Mark Borello. Deltagerne i årsmødet 2019 vil modtage emblemet til egen frydefulde brug. Flere emblemer kan købes.

Redaktøren superkort

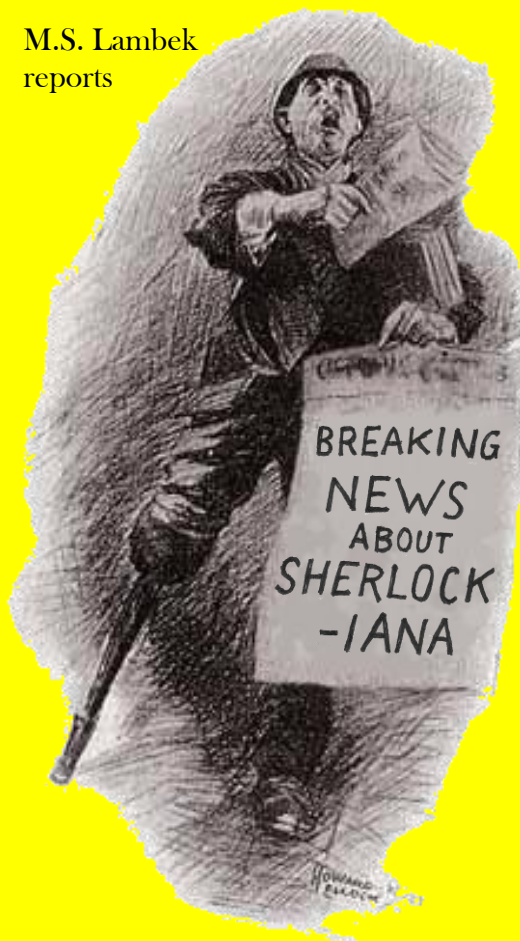
Dette er et temanummer: Bogsamlinger og Storm P.

! BREAKING NEWS !

Final Proof that Danish
Sherlock Holmes Journal
Sherlockiana is Printed!

M.S. Lambek
reports

Sherlockiana udkommer 3 gange om året
redaktion@sherlockholmesklubben.dk
Redaktør: Korekturlæseren Svend Ranild
Sat med Baskerville
Grundlagt i 1956 af
A. D. Henriksen

ISSN 0902-0330

A Christmas Fairy Tale in three Cupboards and 12 Figs (without Slush)

By Michael Skov Lambek

Once Upon a Time there lived, in the small, cosy gathering of what was known as *The Danish Baker Street Irregulars*, two very Parfait Knights. And once, when this pair of Irregular Knights met over a bucket of very Parfait Ice-cream, they made a Pact. Because that's what knights do! So, they soon ventured forth out into the whole of Sherlockendom upon a quest; to locate the most Holy of Sherlockian Treasures: **The Quest for the Holmsy Grail!**

The first of the two Knights had coins in his purse, for he was a scholar and writer of bestselling books. So, he sallied forth unto the North American Continent to seek out the true treasure in Sherlockian Publication History. His tale can be read elsewhere in this publication; but nothing much is spoiled if we here reveal that, in one of the Private Sherlock Holmes Collections in one of the public Libraries in Canada, he found the Holiest of Holies: *A Beeton's Christmas Annual 1887!* And there was much rejoicing.

The other of the twain Knights likewise dealt in bestselling books: i.e., he sold them. So, his purse allowed his quest to take him as far as to the North European Continent to seek out his fortune there. (That is, if the geopolitical climate in the ancient Kingdom of Great Britain, at the time of publication, still counts itself part of that continent.) But his Quest was also to find what he believed to be the most Holmy Grail in Sherlockian History!

Thus, in ye Olde Queen's Olde Capital of that ancient Kingdom, well hid behind what looked like commonplace roadworks (but was an enchanted thorn-bush) on Saint Martin's Street, just south of Leicester Square [fig.1], was located an imposing, yet discreet Castle of Knowledge and Learning!

No tell-tale signs alerted any occasionally questing knight to the greatness of treasures to be found

within. But luckily, our Crusader had done something in his Knight-time: viz. his homework!

Thus, he knew that this charmed Castle housed what was known as the fabled Westminster Reference Library [fig.2]! (Formerly located at the once equally famed Marylebone Library!) Not quite Hogwarts, one might say; but still, every

bit as magical, on this fine blue-sky day, not a snow-flake in sight!

And, what was more: The Knight knew as well that this enchanted Library was no ordinary book-depository; indeed, it housed one of the most special and prized collections of Sherlockian Treasures in all of Sherlockendom in the whole world!

And what was even more: our Good Knight was also privy to that very special kind of knowledge: that the Special Treasure Collection was open - *by Appointment Only!*

As opposed to its North American equivalents, with all of their more affluent libraries and privately donated collections and sponsored universities, this *public* Sherlock Holmes Treasure Collection was not a large one. But it was a representative one. Having started once upon a time in the year 1951 with the famed Festival of Britain (as it was still known then), it comprised countless gems in the shape of books, journals, magazines, photographs, cuttings, reviews, newsletters, and filmscripts. (And not only British treasures; foreign materials in translation as well [fig.3]!) Our Crusader felt confident that his Quest was going to prove victorious.

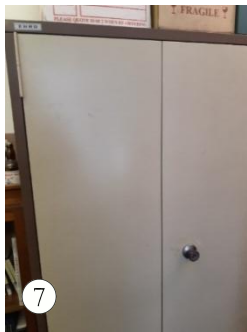
Inside the wonderous kingdom that was the fabled Westminster Library, our Knight soon met with the wise Fairly Godmother who was Guardian (he had made the Appointment):

Magical Librarian, Keeper of Keys, and Curator of the Sherlock Holmes Treasure Collection, Catherine Cooke, MA, ALCM, ALA, was not only a very erudite and passionate Sherlockian scholar of great wisdom [fig.4]. She also served as Meetings Secretary of that large, cosy gathering of what was known as the Sherlock Holmes Society of London.

Soon, the wise, old Librarian took our Knight up the grand, marbled staircase to behold the first of the Three Magic Cupboards! To see if he there could find what for him was the most precious treasure in all of Sherlockendom: The Holmy Grail!

The first Magic Cupboard was a beautiful set of fine, old, glowing-warm, wooden display cabinets. Behind ornate glass doors, they held the most fabulous collection of Sherlockiana [figs.5-6]: There were tomes of The Canon and Doyle's works (some of which even in fascinating facsimile); as well as The Complete *Strand Magazine*! But that was not all: there were also all sorts of brilliant Biographies and Bibliographies; wonderful Writings on the Writings (even including some of Henry Lauritzen's); voluptuous volumes on Holmes on Stage & Screen; Related Non-Fiction; the Magical Cult of Holmes with all its mugs and pins; Journals and all manner of other fabulous, magical materials!

But, in spite of all this, there was nothing that our Knight really felt was the Holmy Grail. So, the wise, old Librarian agreed to take our Crusader to behold the second of the Three Magic Cupboards. To see if he there could find the most treasured piece in Sherlockendom.

The next Magic Cupboard was not quite so beautiful, but rather a cold, locked metal safe [fig.7]. But assuredly, such uninviting, foreboding, strong steel doors must guard the most prized collection of Sherlockiana: an original *Beeton's Christmas Annual* maybe? A Manuscript in the own hand of Doctor Doyle perchance? A signed First Edition of one of the seminal pieces of Writings Upon the Writings perhaps? (Or even a pet serpent possibly?)

However, the safe was used, not as wont to safeguard unwelcome outsiders from gaining unwanted access to riches. Instead, it was applied to keep unwanted material from getting out: the notorious speckled books known as Parodies and Pastiches! So-called work of related fiction by various authorial hands –

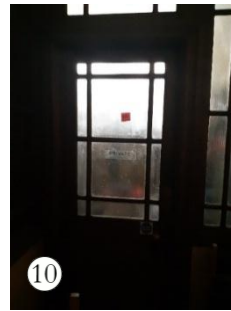
and in decidedly various degrees of quality. But what they might lack in quality, their sheer quantity [fig.8] certainly made up for! Thus, all too soon it was clear that there was absolutely nothing here that for our Knight-errant constituted a Holmy Grail. Had our Knight erred – or did the Quest have to go on?

Thus, finally, the Librarian led our Knight to the third and last of the Magic Cupboards.

For this, they had to descend the stairs, for beneath the grand staircase leading to the Treasure Collection, stood a small, inconspicuously looking door. But unlike Harry Potter's Cupboard Under the Stairs (which it did resemble), this was a truly magic door [fig.9]; and Through the Magic Door they went! Into the secret vaults below, in a well-hidden, secret, old basement room, in whose archives surely no real treasures could be hid...

And One By One they went, And So Under!

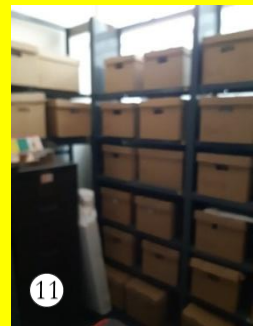
The small door led down dusty, old stairs into the very bowels of the Castle, to another innocuous door marked "PRIVATE" [fig.10], and behind this door were revealed the contents of a downstairs lumber-room—

Herein, in huge stacks of treasure chests and cupboards, magically disguised to resemble mere dusty, old packing cases and filing cabinets and Cardboard Boxes (hopefully excluding severed extremities), were kept all the rest of the true treasures: the purloined magazines and journals from various Sherlock Holmes Scion Societies [fig.11]. And so: lo and behold!

The Knight-errant had not been erroneous, but finally

found what for him was the finest and rarest of prized treasures: the Holmiest of Holmsy Grails! His Quest was at an End! He may not have beheld a *Beeton's*. What he had seen, however, was something for him far more valuable: His very own Danish Sherlock Holmes Society Journal, *Sherlockiana*. Nowadays usually digitally conveyed; but here, in print and in store! In this Magic Library within Westminster Castle! [fig.12] He felt rather like a child again at Christmas Morning. And there was much rejoicing. Much more. Was it a snow-flake after all, there in the corner of the Good Knight's eye?

(Whether this Journal actually was read was another matter; but if the Magical Librarian's pronunciation in magically flawless Danish of Henry's *Min Kaere Watson* (no fig.) was anything to go by, he shouldn't be surprised!)

Thus, our Knight's Errand had come to a conclusion; and such an efficacious end it was that, at the end of the day, he could truly have a good knight's sleep. And thereby hangs a tale.

But remember:

every one of you very Sorbet Knights or Parfait Ladies of the Danish Baker Street Irregulars may yourselves make a Pact to go on a Holy Quest: to seek your very own Holmsy Grail!

Just be sure to make an Appointment first:

https://trib.ent.sirsidynix.net.uk/client/en_GB/wcc/?rm=SHERLOCK+HOLMES0%7C%7C%7C1%7C%7C%7C0%7C%7C%7Ctrue&dt=list

Enhver sherlockianers hellige gral

Af Christian Monggaard

Som sherlockianer er en af ens største drømme at eje en *Beeton's* - eller i hvert fald at have set og måske endda rørt ved en *Beeton's*. Ikke hvilken som helst *Beeton's*, naturligvis, men *Beeton's Christmas Annual* fra 21. november 1887, det nummer af det britiske årsmagasin, der indeholdt den allerførste af Arthur Conan Doyles Sherlock Holmes-historier, *En studie i rødt*. Jeg ejer desværre ikke en *Beeton's*, men jeg har set én i levende live - faktisk to - og jeg har faktisk også fået lov til at holde og bladre i en.

Beeton's Christmas Annual 1887, der var på ca. 170 sider, kostede 1 shilling og var udsolgt inden jul. *En studie i rødt* fyldte de første 95 sider, og derudover kunne man læse to andre historier og se en masse annoncer i magasinet, som blev trykt i tusindvis af eksemplarer. Omslaget var af papir, og magasinet var til at læse og så smide væk. Derfor er det ikke

mange eksemplarer, som har overlevet, hvorfor det er svært at få et originalt magasin at se, endsize købe et. (Der er dog lige nu et eksemplar til salg. Det vender jeg tilbage til om lidt.)

På hjemmesiden bestofsherlock.com registrerer Randall Stock de eksemplarer af *Beeton's Christmas Annual 1887*, som offentligheden kender til, og det sker indimellem, omend sjældent, at listen bliver lidt længere, eller at et eksemplar skifter ejer. Lige nu findes der 34 registrerede eksemplarer, nummereret R1-R34, af dette sjældne og naturligvis meget kostbare magasin; Sotheby's solgte et næsten komplet eksemplar for 156.000 dollars i 2007. De 21 af magasinerne ejes af biblioteker, de sidste 13 af privatpersoner. To af eksemplarerne er signeret af Conan Doyle.

Antikvarboghandleren Peter L. Stern & Co., der holder til i Boston, har en *Beeton's Christmas Annual 1887* til salg for 75.000 dollars (Stern & Co. har i det hele

taget været involveret i køb og salg af flere af de *Beeton'er*, der optræder på listen). Det er dog indbundet og mangler omslaget og de fleste af annoncerne. Det gælder i øvrigt for en del af de registrerede eksemplarer, at de er indbundet, mangler en del af indholdet eller er grundigt restaureret.

Hvor de privatejede *Beeton'er* er vanskelige, for ikke at sige umulige, at komme i nærheden af, kan det en gang imellem lade sig gøre med bibliotekseksemplarerne. Portsmouth Central Library, der i 2004 arvede sherlockianeren og samleren Richard Lancelyn Greens Conan Doyle-samling, lånte sin *Beeton's*, nr. R23, ud til den store Sherlock Holmes-udstilling, der kunne ses på Museum of London i 2014-15. Her så jeg selv magasinet, der var lukket forsvarligt inde i en glasmonstre.

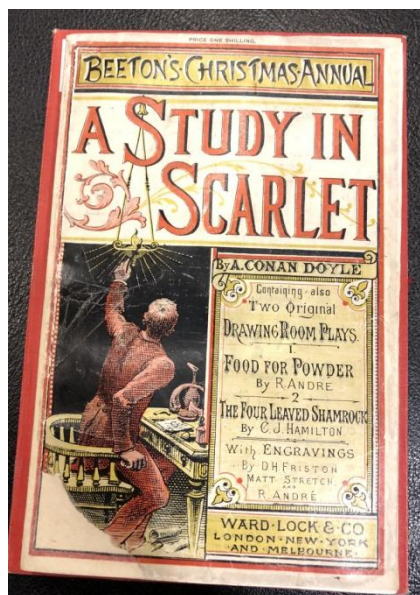
Men for ikke længe siden var jeg så heldig, ja, privilegeret, at jeg fik lov til at se nærmere på en *Beeton's*. Det var nummer R15, som ejes af Toronto Public Library og er en del af bibliotekets omfattende Arthur Conan Doyle Collection. Ideen til samlingen opstod i 1969, og efter at bibliotekets litteraturafdeling havde opkøbt to sherlockianske samlinger åbnede man dørene for Arthur Conan Doyle Collection i 1971. Siden er samlingen blevet udvidet en del, og på hylderne finder man alt fra selve de conaniske skrifter til skriverier om skriverierne. Her er oversættelser af Conanen til alverdens sprog, også dansk, og her er forskning fra det meste af verden - jeg fandt flere af Henry

Lauritzens bøger på hylderne.

Selve samlingen, der er åben for offentligheden, når biblioteket er åbent, har hjemme i to store rum, hvoraf det ene er indrettet som et victoriansk bibliotek komplet med pejs, skrivebord og lænestol. En stemningsfuld, stille og hyggelig oase midt i et ellers summende og moderne indrettet bibliotek. På hylderne står der ud over bøger Sherlock Holmes-relaterede figurer, på væggene hænger relevante illustrationer, blandt andre et par originale Sidney Paget-tegninger. Der findes en støttegruppe, Friends of the Arthur Conan Doyle Collection, som står for forskellige aktiviteter i forbindelse med samlingen, ikke mindst hjælper de med at skaffe midler, hvis samlingen har brug for at indkøbe en ny, vigtig og måske dyr bog. 'Vennerne' udgiver tilmed et lille blad, *Magic Door*, og samlingens lokaler frekventeres desuden af to canadiske scions, The Bootmakers of Toronto og Toronto's Sherlock Holmes Society.

Jeg mødte samlingens nye kurator, da jeg i september besøgte biblioteket (jeg deltog i Torontos årlige filmfestival). Hun fortalte mig blandt andet, at det kun er ca. en tredjedel af samlingen, der står på hylderne, og at de mest værdifulde bøger er gemt af vejen. Hun tilbød at hente et par af de mere sjældne ting frem, og jeg kunne selvfølgelig ikke dy mig for at

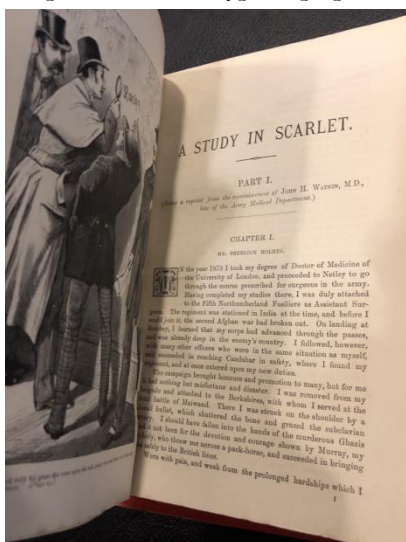
spørge, om jeg måtte se deres *Beeton's*. Det måtte jeg gerne.

Og således gik det til, at jeg pludselig stod med det 131 år gamle magasin i mine hænder og fik lov til at bladere i det, endda uden handsker, og tage nogle enkelte billeder. Det er et velholdt eksemplar, som biblioteket ejer. Ryggen ser ud, som om den er blevet repareret,

men ellers har magasinet sit originale omslag og alle historierne og annoncerne.

Det var en stor oplevelse at stå med *Beeton's Christmas Annual 1887* i hånden. Jeg havde fornemmelse af at røre ved et stykke af selve Historien. Fra disse dengang populære, men ydmyge sider udsprang Sherlock Holmes og al hans væsen, som siden skulle vokse sig så stort og betydningsfuldt. Jeg kunne ikke frigøre mig fra en vis ærefrygt – og også nervøsitet for at komme til at rive en side eller to i stykker. Og samtidig kunne jeg ikke lade være med at spekulere over, hvordan jeg kunne skabe en afledningsmanøvre, så jeg kunne stikke eksemplaret i lommen og stikke af. Hvad ville Moriarty mon gøre?

Det er vel ikke for meget at kalde *Beeton's Christmas Annual 1887* for en slags hellig gral, og nu hvor jeg ikke bare har set, men holdt og bladret i magasinet, kan jeg stryge det af min *bucket list*. Så skal jeg bare lige skaffe de 75.000 dollars, som mit eget eksemplar kommer til at koste. Nogen, der vil splejse?

<http://www.bestofsherlock.com/beetons-christmas-annual.htm>

<https://www.torontopubliclibrary.ca/books-video-music/specialized-collections/literature-genre-doyle.jsp>

Stand with me here upon the terrace

Gunnar Berndorf, 1920-2018

Efter pludselig opstået længere tids sygdom døde Gunnar Berndorf den 16. november, 10 måneder efter at Sherlock Holmes Klubben havde udnævnt ham til æresmedlem, og et halvt år efter at han fyldte imponerende 98 år. Ved et fald i hjemmet pådrog han sig et lårbensbrud og blev indlagt på hospitalet, hvor der stødte lungebetændelse og andre komplikationer til. Efter længere tids svækkelse sov han stille ind i sit hjem.

I sit lange liv havde Gunnar været mange ting: fotograf, pensionatsejer, hotel-ejer, familievejleder og fuldmægtig i sin kommune, Holbæk. Og siden ungdommen i 1940'erne havde han været sherlockianer, ivrig læser og samler af Conanen og andre værker af den litterære agent.

Han var blandt den håndfuld personer som på initiativ af A.D. Henriksen stiftede Sherlock Holmes Klubben ved årsskiftet 1950/51. Gunnar var klubmedlem nr. 9. En af pionererne. Som fotograf dokumenterede han Klubbens aktiviteter i de første år.

Da Klubben ved årsmødet i 1960 splittedes på grund af uoverensstemmelser mellem A.D. Henriksen og det meget aktive medlem Poul Arenfalk, var Gunnar et af den halve snes medlemmer som stiftede selskabet The King of Scandinavia's Own Sherlockians, som i 1976 fusionerede med det gamle The Sherlock Holmes Society of Copenhagen, Danmarks første Holmes-selskab.

Da Gunnar var blevet pensioneret i 1987, tog han igen kontakt til vores klub, skrev flere artikler i *Sherlockiana* og søgte igen tilbage til rødderne da han var det sidste tilbageværende medlem af de to alternative selskaber. Og seks årtier efter at han var med til at starte Sherlock Holmes Klubben, blev han igen medlem hos os.

Gunnar var glad og stolt over at blive udnævnt til æresmedlem af den klub han havde været medstifter af hele 68 år tidligere. Den sidste der var tilbage af de 10 første. Nu er han også draget over Reichenbach, og Klubben er blevet en levende forbindelse til rødderne fattigere.

Ronald Burt De Waal, 1932-2018

De Waal vil først og fremmest blive husket for sit monumentale værk *The World Biography of Sherlock Holmes and Dr. Watson* fra 1974 – en helt uundværlig bog for Holmes-forskeren og -samleren, som mange af os har været taknemmelige for. Han blev derfor udnævnt til æresmedlem af Sherlock Holmes Klubben i 1979. Han udvidede værket i *The International* og *The Universal Sherlock Holmes* fra 1980 og 1994. De Waal døde den 3. juli, 85 år gammel.

Mit første møde med Sherlock Holmes

Af Jakob Levinsen

Mit første møde med Sherlock Holmes kan jeg ikke huske. For jeg kan ikke huske, at han *ikke* har været til stede i mit litterære liv. Hvornår anden kriminalliteratur kom ind i dannelsen og op på reolen, kan jeg derimod placere relativt præcist. Jeg lærte at læse meget tidligt og læser abnormt hurtigt, så jeg kom hurtigt i gang med at kværne specielt de store Agatha Christie- og Simenon-serier fra Carit Andersens forlag i noget nær metermål.

Men så meget er jeg dog sikker på: Da var Holmes der allerede. Eller sagt på en anden måde: Før begyndelsen var Holmes. Ligesom i øvrigt Edgar Allan Poe, der dengang navnlig udkom i forskellige småsamlinger og gyserantologier, men typisk skrækhistorierne snarere end de tre proto-detectivfortællinger om C. Auguste Dupin.

Holmes har hele tiden været der og de første år indlysende nok i skikkelse af de hvide og noget anløbent redigerede paperbacks fra Martins Forlag. De kan så til gengæld meget vel også have spillet en ufrivillig rolle for min næsten lige så tidligt udviklede hang til at læse mest mulig litteratur på originalsproget.

I hvert fald lyser en Easy Reader-udgave af *The Hound of the Baskervilles* klart op i erindringen som et af mine allerførste forsøg i så henseende. På det tidspunkt havde jeg dårligt nok fået engelsk i skolen endnu.

Samtidig begyndte jeg også ud fra en generel bogslugermentalitet at læse baggrundslitteratur og andres variationer over universet omkring Baker Street 221B. Harald Mogensens og Tage la Cours overdådigt illustrerede *Mordbogen* var skelsættende i forhold til at tage klassiske krimifortællinger alvorligt som litteratur (eller

læse al mulig anden litteratur som krimi – det var her, jeg allerførste gang stødte på min senere litterære helt Jorge Luis Borges), og blev da også betragtet med en vis undren i mit ellers særdeles boglige barndomshjem.

Ellery Queens *En studie i mord* blev tillige mit første møde med Jack the Ripper. Og hvor jeg som barn og teenager aldrig rigtig fik det helt store forhold til Holmes i biografen – den for længst hedengangne Virum Bio var mere til midnatsforestillinger med filmkunst af typen *Frankenstein lægger hjernen i blod* – var der dog en enkelt markant undtagelse inden for nyfortolkningerne, nemlig Billy Wilders *The Private Life of Sherlock Holmes* fra 1970.

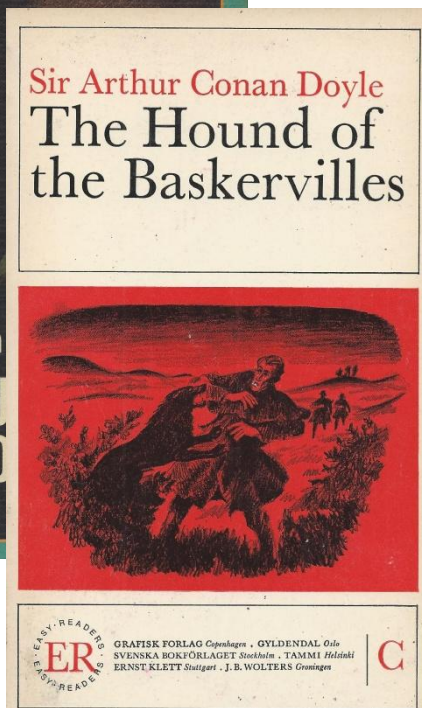
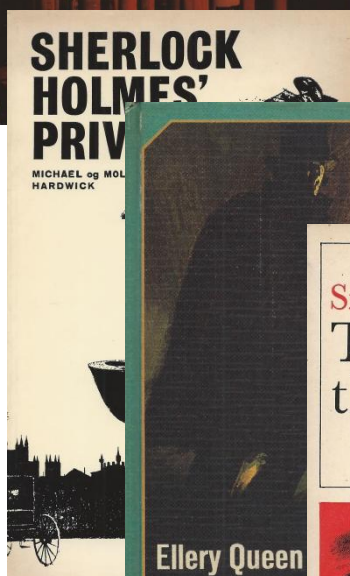
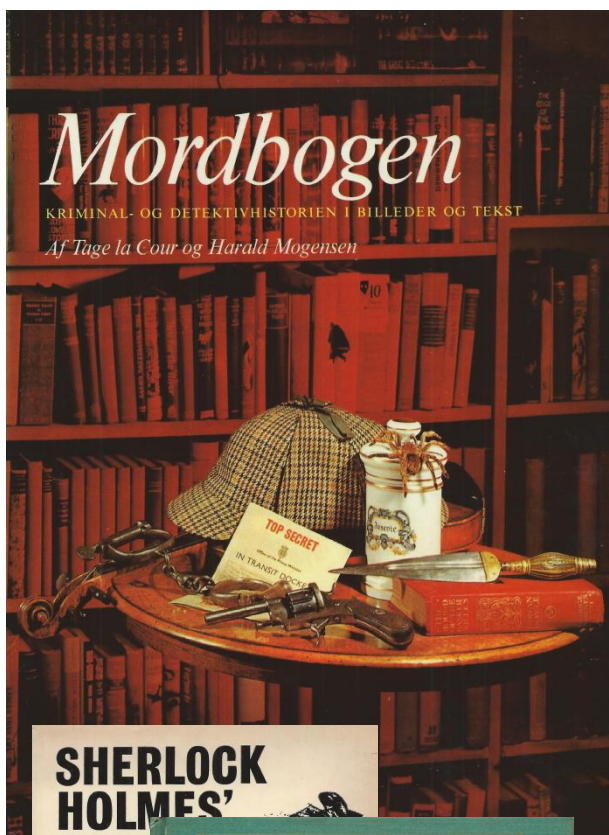
Det var så også i den forbindelse, jeg fik grundlagt en livslang skepsis over for i hvert fald dele af boghandlerstandens udsyn og dømmekraft. Da jeg året efter filmen gik ned til den lokale boghandler i Virum for at forhøre mig om Michael og Molly Hardwicks romanversion af Wilders og I.A.L. Diamonds filmmanuskript, var boghandlerinden nemlig overbevist om, at en bog med den forjættende titel *Sherlock Holmes' privatliv* måtte være noget værre snavs og da i hvert fald ikke uden videre noget at sælge til en 11-årig.

Men det lykkedes dog at få den hjemført, selv om bogen i lighed med samlingerne af Christie og Simenon og de andre hyldemeter af vintage-paperbacks senere forsvandt ud i tidens tågede ruiner i forbindelse med en bodeling. De var bare så uheldige at finde sig i det forkerte sommerhus på det forkerte tidspunkt.

Sådan er det imidlertid ikke med Holmes. Conanen står nu som de sidste mange år solidt plantet i reolen, og det *en bloc* på engelsk og med originaltegningerne.

Det er der i sidste ende heller ikke noget overraskende ved. Når han aldrig ikke har været

der, kan han selvfølgelig heller ikke forsvinde.

Den sidste opgave

Af Bo Green Jensen

”Det var den tredje maj, at vi nåede frem til den lille landsby Meiringen, hvor vi tog ind på Englischer Hof.” Året er 1891, og dr. John Watson fortæller om den skæbnesvangre rejse til Schweiz, som han foretog sammen med ”det bedste og klogeste menneske, jeg nogen sinde har kendt”.

Næste dag styrter hans store ven, mesterdetektiven Sherlock Holmes, ned i Reichenbach-vandfaldets ”frygtelige kæmpekedel af hvirvlende vandmasser og sydende skum” sammen med sin ærkelfjende og skæbnetvilling, ”forbryderhøvdingen” Moriarty.

Der er en mere mundret oversættelse af ”The Final Problem” i bind 4 af den nye komplette Sherlock Holmes-udgave, som Mette Wigh Tvermoes og Svend Ranild forestod fra 2012 til 2017, men når det gælder netop denne novelle, foretrækker jeg den patinerede tone i Verner See-mans version fra 1945:

”En undersøgelse, foretaget på selve stedet af erfarne politifolk, gjorde det i høj grad sandsynligt, at striden mellem de to mænd til slut havde antaget form af et korporligt livtag, og at denne tvekamp havde fået den under de givne omstændigheder velsagtens eneste tænkelige udgang: at de begge to var tumlet ud over randen af afgrunden, med armene tæt slyngede om hinanden.”

Under alle omstændigheder er facit det samme: Holmes forsvinder ved Reichenbachfall og er formodet død, indtil han vender tilbage i fortællingen om ”Det tomme hus” fra 1902. Conan Doyle holdt en længere pause, men i fiktionen er der gået tre år.

Det er i dette åbne og kun vagt beskrevne tidsrum, at mange apokryfe Holmes-historier udspiller sig. Sherlockianere taler om ”the great hiatus”, den lange lakune, for Holmes benytter lejligheden til at reorganisere og mobilisere. Han er om muligt endnu skarpere, da han vender tilbage.

Nu er der gået 126 år, og jeg er endelig kommet til Meiringen

sammen med min hustru og min yngste datter. Det er sidst i oktober, og vi bor på Hotel Sherlock Holmes, en moderne bygning i anonym stil, som ligger ved svævebanen, der fører op til bjergtoppene i Hasliberg.

Vil man have den fulde conaniske oplevelse, skal man bo på det hensmuldrende Parc du Sauvage, byens største bygning, som ligger ved den engelske kirke, hvor der nu er Sherlock Holmes Museum. Her kom Doyle, da hotellet var nyt, og Sauvage er modellen for Englischer Hof.

Vi nåede frem i går aftes. Man tager toget fra Zürich til Luzern og kører det sidste stykke mellem søer og bjerge i en schweizisk version af Gribskovbanen. Der tager længere tid, end man tror, og er også mere eksotisk. Her er friserede marker, gumlende kvæg, kridhvide kirker og små blomsterhaver. Det er husene fra Heidi og sæteren fra *The Sound of Music*. Vi er i Lad Os Være-land. Der er ingen migranter i syne.

Vi kravler langsomt op til Reichenbachfall. Det lille kabeltog er lukket ned for vinteren. Det er varmt og skyfrit. Ava tager sin trøje af og får den bundet som en kappe. Fem år gammel står hun med bar mave midt i Alperne og synger tra-la-laaaa! som Kaptajn Underhyler. Hun går ikke så højt op i alt det med Sherlock. Men hun ved, hvem han var. Eller er.

”Dette sted frembyder i sandhed også et i al sin vildskab og væld betagende syn,” skriver Watson i novellen. ”Den kløft, bjergstrømmen vælter sig ned i, er et umådeligt svælg, der på alle sider omslutes af glinsende, kulsorte klippevægge.”

Fordi vandet reguleres nu, er brølet blot en rislen. Sandt er imidlertid, at ”der er hugget en sti ind i fjeldet halvvejs rundt om faldet for at give en bedre udsigt over dette; men den ender brat, så at turisten må vende tilbage samme vej, som han kom”.

Her standser vi på selve stedet, hvor Holmes og Moriarty kæmper på Sidney Pagets ikoniske tegning. Det er et stort øjeblik, og det samme har det været for de pilgrime, som har hængt en krans i anledning af 130-året for udgivelsen af *A Study in Scarlet*, den første Holmes-historie.

Naturligvis er Ava detektiven på de obligatoriske fotos, hvor vi genopfører tvekampen. Frederikke og jeg lader os kværke på tur. Der er sat en bronzeplade i klippen: ”På dette frygtindgydende sted besejrede Sherlock Holmes professor Moriarty, 4. maj 1891.”

Teksten står på tre sprog. Pladen er anbragt i 1991 af to conaniske selskaber, The Bimetallic Question of Montreal og The Reichenbach Irregulars of Switzerland. Blomsterne er fra Deutsche Sherlock-Holmes-Gesellschaft. ”Jeg hører om Sherlock overalt, efter at De er blevet hans krønikeskriver,” siger Mycroft til Watson i ”Den græske tolk”. Berømmelsen har bredt sig eksponentielt.

Der går en lige linje fra Reichenbach i 2017 til Kastrup i 1960, da jeg havde Avas alder og første gang hørte om Holmes fra min far. Figuren har været der hele mit liv. Min far røg pibe, var tynd og markeret. Til tider har jeg følt mig som en søn af Sherlock Holmes. Og nu bliver Ava hans datter.

Solen skinner uafbrudt i tre dage. Det er pragtfuldt efter måneder med kronisk sommerregn. Da Holmes er på plads, bliver vi bare turister. Vi tager tre etaper svævebane op til alpen Planplatten, 2250 meter, og balancerer på den bjergryg, som paragliderne sætter af fra. Her sender vi beskeder til Rose og Laura, Avas søstre, som ikke er med.

Sherlock Holmes på Bogforum

Af Svend Ranild

På årets Bogforum i Bellacentret i København viste Sherlock Holmes sit skarpskårne ansigt midt i menneskemylderet ved to lejligheder, på messens første- og andendag, fredag d. 26. og lørdag d. 27. oktober.

Om fredagen var Bellascenen kl. 15.30 stedet for en samtale om Storm P. og Sherlock Holmes mellem tre af vore medlemmer, Palle Schantz Lauridsen, Peter Borberg og

des af Jan Farberov og Selskabs-medlemmet Rasmus Wichmann. (Foto: Torben Carlsen)

En tredje oplevelse til sherlockianere af den grundige skole som kommer ind i selv de de gedulgteste kroge af sherlockianismen, havde Foreningen for Boghaandværk sørget for om fredagen kl. 17.30. På deres stand talte Poul Steen Larsen og Henrik Birkvig om "Baskerville - en dominerende typografi." De to typografiekspertter har undersøgt Foreningens valg af Årets Bedste Bogarbejde fra 1932 til i dag og har konstateret at Baskerville-fonten har været den suverænt dominerende blandt vinderne lige indtil omkring 1970.

Og det er der gode æstetiske grunde til, som de to gør glimrende rede for i artiklen "Da BASKERVILLE kom til BOGDANMARK," som også fortæller skriftens historie siden den udsprang fra skaberen John Baskervilles trykkeri i 1757. Artiklen kan læses på Boghaandværksforeningens hjemmeside. ➡

Baskerville er som bekendt den font som *Sherlockiana* sættes med. Og den nye komplette Sherlock Holmes-oversættelse i ni bind er også trykt med Baskerville. Ligesom fx den skelsættende danske udgave af John Clelands *Fanny Hill. En glædespigens erindringer* fra 1964, som var medvirkende til ophævelsen af forbuddet mod pornografisk litteratur. Og en anden målgruppe har haft stor fornøjelse af *Halvdans ABC* fra 1967, hvor Baskervilles bogstaver bruges som grafiske tegn med skulpturel kvalitet. Vuf.

http://www.boghaandvaerk.dk/uploads/4/3/6/4/43641505/dabaskervillekomitdk_dl.pdf

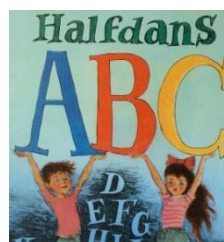

Christian Monggaard. Peter udgav sidste år mammutværket *Storm P. - en biografi*, og op til messen udgav Palle bogen *Storm og Sherlock* på vort medlem Paw Mathiasens forlag Fahrenheit.

Christian var diskussionslederen som uden at svinge dirigentstokken dygtigt sørgede for at Palle og Peters vise ord om Storm P.s forhold til Sherlock Holmes kom pænt omkring emnet og sluttede på klokkeslæt. Blandt tilhørerne til samtalen sås flere medlemmer af Sherlock Holmes Klubben. (Foto: Anne-Marie Donslund)

Den dejlige bog indeholder foruden Palles vidende introduktion alle de vildt fabulerende tegneserier om Holmes som den unge Robert Storm Petersen fik trykt i det endnu yngre *Ekstrabladet* i 1910-11 og som siden har været fuldkommen glemt. At de nu igen er tilgængelige - og det i en meget smuk bogform - er meget glædeligt, og Palle og Paw skal have en stor tak. *Storm og Sherlock* er årets mandelgave til danske familiers sherlockianere.

Vort medlem Torben Carlsen er, som mange ved, formand for Det Danske Poe-Selskab, som havde en fin lille stand på messen, hvor der foregik Poe-relaterede aktiviteter alle tre dage på præcise klokkeslæt. Lørdag kl. 10.15 dukkede Sherlock Holmes op sammen med Auguste Dupin (med Holmes' ord: "a very inferior fellow") og gennemførte en lille taleseance som forklarede hvordan Poe opfandt detektivgenren og hvordan man via rationel analyse kan opklare den perfekte forbrydelse. De to skikkelser gestalte-

Storm og Sherlock

Af *Palle Schantz Lauridsen*

"Hvad skulde De kunde faa ud af den gamle, forslidte Hat?" Sådan spørger dr. Watson mistroisk Sherlock Holmes, der påstår, at en gammel hat fortæller ikke så lidt om sin ejermand. Det sker, som læserne af *Sherlockiana* vil vide, selvfølgelig i eventyret om "Den blå karfunkel". Eller i "Julegaasen. Af en londonsk Opdaggers Erindringer", som historien hed, da den første gang udkom på dansk i flere aviser i december 1892. Det er her, oversættelsen stammer fra (*Nationaltidende*, 14. december 1892).

Watson får ikke alverden ud af hatten, mens Holmes brillerer med at slutte sig til adskilligt om ejerens økonomiske og ægteskabelige forhold.

I en af de 27 Holmes-serier, Storm P. i 1910-1911 tegnede til *Ekstrabladet*, tager han afsæt netop i spørgsmålet om, hvad man får ud af en hat.* "Hvad får De ud af den?", lader han Holmes spørge Watson. Som den helt igennem jordnære mand, han er hos Storm P., kan Watson kun svare: "Jeg kan ikke få noget ud af den. [...] der er jo ikke noget i den". Men så går Storm P. og Holmes i gang:

"Hatten er af silke, foret med et fedtet stykke høj til femten øre alen – inden for svederemmen findes en seddel med et lotterinummer, skrevet for to måneder siden af en rød næset barber med tendens til fedme, desuden findes bag samme rem to hesteskosøm og en bukseknep. Jeg slutter nu, at ejeren af hatten engang har været velhavende, men nu er ugift, at han holder af at spille kegler og ikke kan lide havresuppe, at han skylder en kelner med et fransk navn tre kroner, og sluttelig at han hver fjerde søndag i ugen lider af hedetøj. Dette, foruden at manden hedder Jokumsen, er, hvad jeg får ud af hatten."

Imponerende, ikke sandt? Så imponerende, at Watson besvimer! Men det viser sig at være helt hen i vejret. For hatten tilhører ikke hr. Jokumsen, men Hertuginde af Vanløse, der var "mor til to jævndrende reservepostbude".

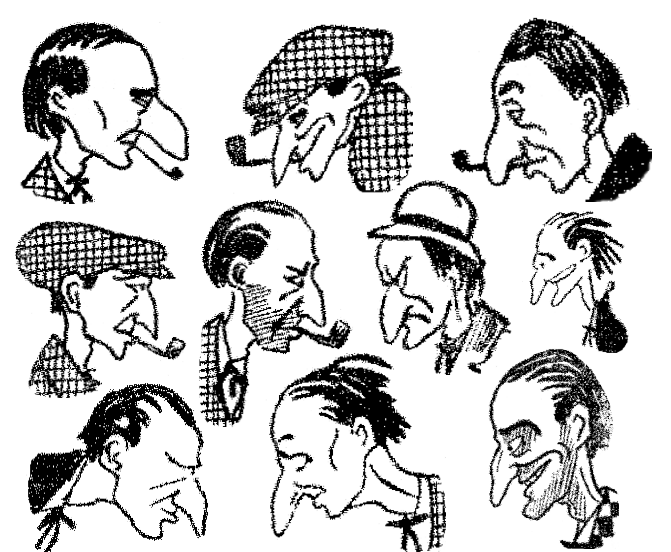
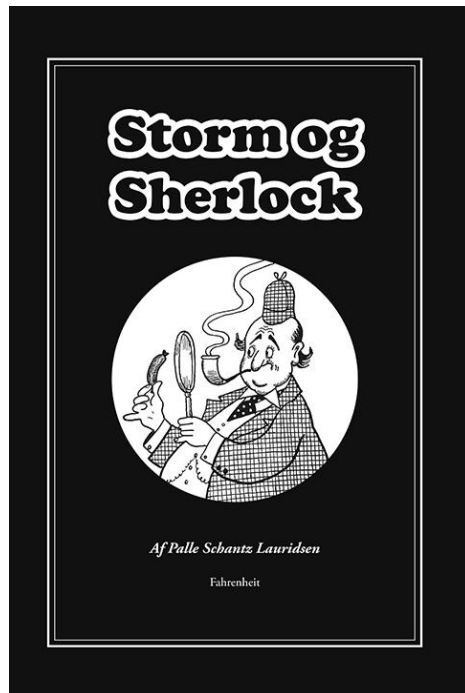
Historien om silkehatten er sammen med de øvrige 26 tegneserier netop blevet genudgivet i bogen *Storm og Sherlock*, der udkom i oktober. Tegneserierne har ikke været udgivet, siden de kunne læses i *Ekstrabladet*, så de følger nyt til forståelsen af, hvordan Holmes er blevet skildret i Danmark. Og til forståelsen af, hvordan Storm P. arbejdede med den Holmes, han holdt så meget af. Men det er ikke "forståelse" det hele, for tegningerne og fortællingerne i bogen er alle præget af Storm P.'s fritvoksende fantasi og absurde påfund. Så der er masser at grine ad.

Bogen, der har format som et tegneserialbum, rummer ud over tegneserierne en lang række af de tegninger og fortællinger om Holmes, Storm P. tegnede og skrev fra slutningen 1800-tallet til sin død i 1949. I bogen har vi genoptrykt Storm P.'s første Holmes-fortælling fra 1899, og der er faksimile-gengivelser af de illustrerede historier om "Sherlock

Holms og Dr. Mattsons mærkelige Opdagelser", han producerede til bladet *STORM* i 1915-1916; de historier, han reviderede og udgav som "Holm og Madsen" i begyndelsen af 1930'erne. Historien om "En pibe tobak", hvor Storm P. diskuterer tobaksrygning med Sherlock Holmes, blev oprindeligt udgivet i *Berlingske Tidende*. Hvis man bevæbner sig med en lup – og hvilken sherlockianer har ikke sådan én liggende? – kan man også læse den meget smukt opsatte avisversion i bogen.

Bogen er rigt illustreret og ledsages af et forord, hvor man bl.a. kan læse om Sherlock Holmes Selskabet, som Storm P. var præsident for fra grundlæggelsen i december 1946 til sin død i 1949.

Bogen er udsendt på Forlaget Fahrenheit og koster 199,- kr. Medlemmer af Sherlock Holmes Klubben kan købe den med rabat på 50,- kr. Det sker på forlagets hjemmeside, hvor man kan bestille bogen. Når man har gjort det, går man til "Check ud", hvor man i feltet "Indtast din kupon her" skal skrive **sherlock** og herefter trykke "Update", så udløses rabatten.

Eksempler på den unge Storm P.s arbejde med at finde frem til det helt rigtige Holmes-portræt i tegneserien.

*Det kunne derfor se ud til, at Storm P. citerer fra avisoversættelsen. Hos Peter Jerndorff-Jessen, hvis oversættelse af "Den blå Karfunkel" udkom i 1896, hedder det: "Hvad kan De vel slutte af denne gamle, medtagne Hat?"

Gør Storm P. kunsten efter

Læserne af det tegnede værk "Sherlock Holmes' sidste Bedrifter" i *Ekstrabladet* 27. november 1910 må have taget sig til hovedet med et kraftigere tag end sædvanligt over skaberens tekstledsagelse til tegningerne da det var mennesskeligt umuligt at knytte nogen rationel forbindelse mellem ord og billeder. Forklaringen var at teksten skulle have ledsaget historien fra ugen efter, hvor den gav en form for Storm P'sk mening. Dette kan konstateres på side 43 i årets mandelgavebog. (Og på side 10 i *Sherlockiana* 2017, nr. 1).

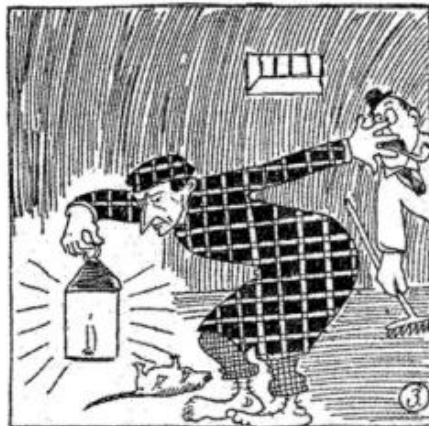
Her er en udfordring til *Sherlockianas* læsere. Studer de seks billeder og få en ide om hvilken historie der kan gemme sig i dem. Læs den forkerte tekst og få en ide om karakteren af de tekster Storm P. ledsagede Holmes med. Og skriv din egen historie om billederne og send den til *Sherlockiana* senest 4. februar 2019. Den bedste historie premieres.

• 3. Men da Holmes og Watson atter vil til at arbejde, eksploderer Apparaterne, og et uigennemtrængeligt Mørke lægger sig over alt i Værelset, ja, endda over Holmes og Watsons ansigter hviler Nattens Mørke – de er sorte som negre fra det indre Birumbarumlarum, og det varer godt og vel en god Tid, inden Røgen har fortaget sig.

• 4. Holmes faar da den Idé at benytte dette Tilfælde i Videnskabens Tjeneste. – De er begge sorte som Negre – ergo forklæder de sig som saadanne og benytter Aftenen til at besøge de værste Negerkipper omkring ved Havnen for muligvis at faa fat paa Anstifterne af den voldsomme Støj og Bataille, der havde været lige nedenfor hans Vinduer.

• 5. Efter at have været paa mange forskellige Beværtninger kom de tilsidst ned i en Kælder, hvis Ejermænd var en berømt Sanddanser og Lommetyv og gik under Navnet "Sod-

• 1. Sherlock Holmes er i Færd med et meget spændende kemisk Eksperiment – det gælder om at udfinde, om Salpetersyre og sur Sennep vil have nogen Indflydelse paa Fordøjelsen hos Bogfinker og andre Bløddyr. – Mr. Watson paa-
staar rigtignok, at Forsøget allerede er foretaget for over Hundrede Aar siden af den berømte Kemiker og Fløjtevirtuos Sofus Zacharias Olsen i Skelskør.

• 2. Pludselig lyder et voldsomt Brag, og Lyden af flere Tusinde Memmeskers Raaben og Hvisken fra Gaden. – Holmes og Watson iler til Vinduet, men kan intet se. – Gaden er fuld af Negre, og der er ganske mørkt – hurtig som en ung Snegl lister en Neger sig ind af døren og hælder en mystisk Væske ned i den Retort, Holmes arbejder med – og forsvinder lidt langsommere, for ikke at gøre Støj.

aben" – her satte de sig ved et Bord sammen med to andre Negre, og efter at de havde drukket et Par Hundrede Whiskyer, fortalte den ene Neger med et bredt Grin, at han havde sprængt Sherlock Holmes i Luften.

• 6. Vips – havde Holmes Haandjernene fremme, og Negeren, hvis Navn var "Spjældrotten", blev øjeblikkelig ført til Fængslet, hvor han maatte opgive flere Tusinde Navne paa sine Bekendte og Medskyldige, og det viste sig, at det var en gruelig Hævn, de vilde tage over Holmes, der for ti Aar siden havde opdaget og arresteret en Neger, der havde spyttet fra Galleriet ned i Hovedet paa en Kontrolør i et Teater paa Ny Zeeland.

En bog fra Storms og Bjarnes og mit bibliotek

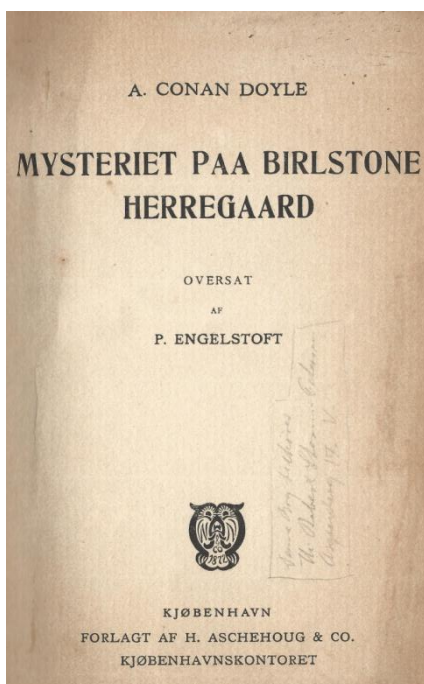
Af Svend Ranild

Før 45 år siden lod jeg en fjern bekendt låne en bog af mig. To bøger, faktisk. Det skulle jeg ikke have gjort. Bøgerne tilhørte min dengang ikke særlig omfangsrige samling af Sherlockiana (sådan cirka 20 bøger). To af de dejlige Omnibusantologier som Carit Andersens Forlag havde udspyet på den tid, oftest redigeret af Tage la Cour: *Conan Doyles Bedste Sherlock Holmes Historier* og *Sherlock Holmes Mesterstykker*. To billigbøger, oprindelig pris: 6 kroner stykket. Jeg elskede dem. Og skulle aldrig have lånt dem ud.

Da jeg fik dem tilbage af den person som her skal forblive navnløs, var omslagene flossede og forrevne. En horribel mangel på respekt og omtanke. En bog er ikke blot en brugsgenstand. Jeg har tænkt tilbage på min uovervejede lånagtighed hver gang jeg har fået dem i hænderne eller i blikket lige siden. Og har af princip (næsten) aldrig lånt bøger ud siden dengang. Jeg vil ikke risikere ubetænksomhed eller ren vandalisme i form af flosninger, æselører eller (oh rædsel) notater eller understregninger på siderne. Slet ikke udlån af bøger fra min nu sådan cirka 20 reolmeter store Sherlock Holmes-samling.

Et kronologisk sted i disse mange meter står denne bog: *Mysteriet paa Birlstone Herregaard*, oversat af Povl Engelsestoft og udgivet af Aschehoug i 1916.

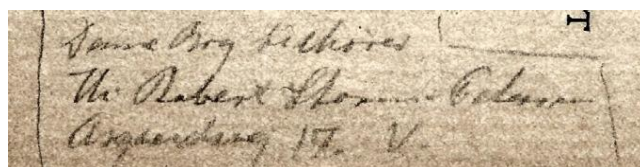

En oversættelse af *The Valley of Fear*, som var udkommet i bogform året før. Jeg erhvervede bogen for nogle år siden fra Klubbens afdøde ærespræsident Bjarne Nielsens bo, og den er udstyret med hans ekslibris.

*Den manglende apostrof var Carit Andersens beslutning. Apostroffer misklæder typografi når denne skal have visuelle kvaliteter. Da det nu hedengangne Borgens Forlag udgav bestselleren *Life of Pi*, var det med en vis betænkelighed det besluttedes at give bogen den danske titel *Pi's liv* for at undgå misforståelser. Mange virksomheder med ejerens navn i navnet bør huske at apostrof før genitiv-s ikke blot er en æstetisk synd; det er ortografisk ulovligt.

Da bogen havde boet på min reol et stykke tid studerede jeg den nøjere og kunne konstatere at Bjarne og jeg med sikkerhed ikke havde været bogens eneste ejere. Før denne konstatering havde det kun været til vished grænsende sandsynligt at der havde været mindst én ejer mere. Og bogen afslørede ikke bare at der havde været en tidligere ejer men også hvem denne ejer var.

På titelbladet havde nogen engang skrevet noget med blyant. Skriften var svag og falmet, men efter en scanning og en billedbehandling og en 90 graders rotation kunne teksten læses uden problemer: "Denne Bog tilhører / Hr. Robert Storm Petersen / Asgaardsvej 17. V."

Storm P. boede i den særprægede villa på Asgådsvej på Frederiksberg fra 1934 til sin død i 1949. Postdistriktet var København V indtil 1986. (Huset er opført i 1890, og Storm spøjte med at det var tegnet af den lokale konditor Emanuel Otto). Men kunne det virkelig være Storm selv der havde skrevet det lodrette ejermærke? Og hvem ville skrive et ejermærke med blyant så en bogtyv nemt kunne sende ejerskabet ud i glemslen med et viskelæder?

Men Klubbens Storm P-ekspert Peter Borberg bekræfter at det ikke var usædvanligt for Storm at skrive lodret og heller ikke at skrive med blyant, fx i lommebøger og kalendere. Borberg er også helt overbevist om at håndskriften virkelig er Storms. Jeg forestiller mig at Storm kan have skrevet navn og adresse i bogen i forbindelse med et udlån til en eller anden så bogen kunne finde hjem igen.

Mit eksemplar af *Mysteriet paa Birlstone Herregaard* har altså glædet Storm P.s Sherlock-elskende læseøjne. Og den har haft mindst én læser siden (selv har jeg hidtil kun bladret i den). På en del sider er der nemlig understregninger som ikke kan skyldes Storm P. De er lavet med kuglepen, og en sådan kan ikke have ligget i Storms hånd. Og understregningerne markerer afsnit af særlig interesse for sherlockianere af en støbning som vist ikke har været Storms: De allerfleste markerer udsagn der har med historiens datering og kronologi at gøre, og enkelte berører professor Moriarty.

Det er desværre nok Bjarne Nielsen der har vandaliseret bogen med en kuglepen. En kuglepen er ikke et redskab der bør komme i nærheden af bøger der vil være deres navn bekendt. Hvordan det gik så galt i en af de tre bogsamlinger denne artikel har strejft, har jeg ingen mulighed for at vide. Men kuglepenne bør omgås med stor forsigtighed. Jeg skulle aldrig have lånt Bjarne den bog.

*Man skal huske at det handy skriveredskab kuglepennen først blev almindelig og overkommelig i pris i 1950'erne. Vort nyligt afdøde æresmedlem Gunnar Berndorf har berettet at han lige efter Anden Verdenskrig arbejdede i et firma som gjorde det til en god fidusforretning at ombytte folks velfungerende fyldepenne til det nymodens, meget dyre luksusprodukt.